

Etusivu>Kanteen nostaminen>EU:n ja jäsenvaltioiden oikeudelliset järjestelmät>Jäsenvaltioiden erikoistuomioistuimet Jäsenvaltioiden erikoistuomioistuimet

Italia

Tässä jaksossa luodaan yleiskatsaus Italian erityistuomioistuihin.

Erityistuomioistuimet – johdanto

Italiassa lakia käytetään kansan nimissä, ja tuomarit ovat perustuslain mukaisesti velvollisia noudattamaan yksinomaan lakia. Italian perustuslain (*Costituzione della Repubblica Italiana*) 102 §:n mukaan tuomiovaltaa käyttävät tuomarikunnan jäsenet (*magistrati ordinari*) oikeudenkäyntilaissa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että erityistuomioistuihin ei voida perustaa, ellei niistä ole nimenomaisesti säädetty. Sen sijaan tavanaomaisten tuomioistuinten yhteyteen voidaan perustaa erityisjaostoja käsittelemään tiettytyypisiä asioita, ja niihin voi osallistua myös sopivia tuomioistuinten ulkopuolisia kansalaisia. Perustuslaissa säädetään kuitenkin mahdollisuudesta perustaa oikeuslaitoksen (*magistratura ordinaria*) ulkopuolisia oikeuselimiä.

Erityistuomioistuimet

Italiassa lainkäyttövalta jakautuu siviiliasioissa (laajassa merkityksessä) yleisesti tuomiovaltaisille tuomioistuimille ja hallintotuomioistuimille.

Hallintotuomioistuimilla on toimivalta suojata julkishallinnossa oikeutettuja etuja sekä tietyissä laissa säädettyissä asioissa myös subjektiivisia oikeuksia. Hallintotuomioistuihin ovat alueellinen hallintotuomioistuin (*Tribunale Amministrativo Regionale*, TAR), joka on ensimmäisen asteen tuomioistuin, ja ylin hallintotuomioistuin (*Consiglio di Stato*), joka on muutoksenhaku- ja tuomioistuin (*giudice di appello*). Yleisesti tuomiovaltaisilla tuomioistuimilla on toimivalta subjektiivisiin oikeuksiin (*diritti soggettivi*) liittyvissä asioissa ja hallintotuomioistuimilla oikeutettuja etuja (*interessi legittimi*) koskevista asioista. Hallintolainkäytöstä sekä toimivaltaperusteista säädetään asetuksessa nro 104/2010. **Hallintolainkäyttölaki** (*codice di giustizia amministrativa*, C.G.A.) on saatavilla maksutta ranskaksi, englanniksi ja saksaksi.

Lisäksi Italiassa toimii **tilintarkastustuomioistuin** (*Corte dei conti*). Sillä on toimivalta julkista tilinpitoa koskevista asioista ja muissa laissa säädettyissä asioissa. Tilintarkastusoikeudesta säädetään asetuksessa nro 174/2016.

Italiassa toimii myös **verotuomioistuimia** (*giurisdizione tributaria*). Niistä säädetään asetuksessa nro 546/1992. Verotusasioissa toimivalta on alemman asteen verotuomioistuimilla eli maakunnallisilla verotuomioistuimilla (*Commissioni Tributarie Provinciali*) ja ylemmän asteen verotuomioistuimilla eli alueellisilla verotuomioistuimilla (*Commissioni Tributarie Regionali*), jotka ovat muutoksenhaku- ja tuomioistuihin. Verotuomioistuinten piiriin kuuluvat kaikki riita-asiat, jotka koskevat veroja ja vastaavia maksuja, mukaan lukien alueelliset, maakunnalliset ja kunnalliset maksut, sekä kansalliseen terveydenhuoltojärjestelmään tehtävät maksut, lisäverot, niihin liittyvät seuraamusmaksut sekä korot ja muut lisämaksut.

Erityistuomioistuinten tuomioista voi aina valittaa kassaatioistuomiin, mikäli lakia on rikottu (Italian perustuslain 111 §).

Päivitetty viimeksi: 18/01/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.